

Тема: ВЕЛИКА БУКВА В ІМЕНАХ, ПО БАТЬКОВІ, ПРИЗВИЩАХ ЛЮДЕЙ.

Мета:

1. Вчити учнів розрізняти поняття: «ім'я», «по батькові», «прізвище»; засвоювати правила написання з великої букви імен, по батькові та прізвищ людей; ознайомити з етимологією деяких з них; закріпити знання про слова – назви предметів.
2. Розвивати мовлення, каліграфію, логічне мислення, вміння працювати в парах.
3. Виховувати позитивні риси характеру, прагнення творити добро.

Обладнання: ілюстрація ікони Святого Миколая, малюнки до свята Святого Миколая, малюнки янголів.

ХІД УРОКУ:

I. Організація класу.

- Діти, добрий день починається з гарного настрою, веселої усмішки, корисних справ. Тож давайте побажаємо один одному доброго дня!

Я всміхаюсь сонечку!

- Здрастуй золоте.

Я всміхаюсь квіточці!

- Хай вона росте.

Я всміхаюсь сніжинкам білим,

Що з неба сипле зима!

Друзям усміхаюся, зичу їм добра!

Поверніться один до одного, подаруйте друзям свої посмішки!

- У наш клас завітали гості! В народі кажуть, що добрий гість дому радість.

Сподіваюся, що ви як і я раді нашим гостям. Привітайте наших гостей посмішкою! Сідайте!

II. Вступ.

- Прийшла зима. Кожна пора року прекрасна по своєму. А чому всі так люблять зиму?

- В народі кажуть, що взимку, скільки днів, стільки й свят! Як ви це розумієте? А які зимові свята ви знаєте?

- Сьогодні наш урок присвятимо християнському православному святу Святого Миколая! (Привітання зі святом).

- Знаю напевне. Що кожен з вас зацікавився, а хто ж такий Святий Миколай, котрому під силу різні дива? Діти, що ви знаєте про Святого Миколая? (*Діти розповідають легенди про Св. Миколая, як захисника скривджених, обездолених, беззахисних людей*).

- Особливо піклується Святий Миколай про діток. Адже його вважають дитячим опікуном і захисником. А діти бажають йому віддячити такою ж радістю. Намагаються бути чемними, добрими і слухняними. То ж давайте сьогодні з радістю і старанням попрацюємо на уроці.

III. Повторення і актуалізація опорних знань.

1. Каліграфічна хвилинка.

- Замела зима снігом всі стежки – доріжки. А щоб Святий Миколай швидше

дістався до нас, давайте прокладемо стежечку. Для цього пропишемо букви, якими починається його ім'я.

*Св Мм Св Мм Св Мм Святий Миколай
(Діти прописують з коментуванням).*

- А щоб перешкодити Святому Миколаю, сердита хуртовина переплутала слова в реченні. Давайте розчистимо Св. Миколаю доріжку.

пригощає, Святий Миколай, миколайчиками, дітей, України.
(Святий Миколай пригощає дітей України миколайчиками).

(Діти пишуть і коментують). - Діти, що ви записали у зошит? **(Речення).**

- А чому це речення? **(Речення висловлює закінчену думку. Слова в реченні зв'язані між собою).**

- Як ви записали слова Святий, Миколай, України? **(З великої букви).**

Проблемна ситуація:

- А чому ці слова ви писали з великої букви? **(Початок речення, ім'я людини, назва нашої країни).**

IV. Повідомлення теми уроку.

- Сьогодні на уроці ми будемо вчитися розрізняти «ім'я», « по батькові», « прізвище». Навчимося писати з великої букви імена, а також по батькові та прізвища людей.

V. Підготовка до сприйняття нового матеріалу.

- Діти, в кожного з вас є своє ім'я. І кожне ім'я має своє значення. Напередодні ви отримали завдання дізнатися, що означають ваші імена?

- Діти, так як ви напишете імена людей?

VI. Вивчення нового матеріалу.

1. Бесіда.

- У людей можуть бути однакові імена. В нашому класі три Вероніки, два Ми ити, дві Ані . Тому щоб знати до кого я звертаюсь, я називаю крім імені ще прізвище. Наприклад ... Людей, які мають однакові імена, називають тесками.

Але буває й так, що й прізвища у людей бувають однакові.

- Діти, назвіть своє прізвище та прізвище вашого сусіда.

- В кожного з вас є тато. Коли ви будете дорослими вас будуть звати по батькові.

А як вашого тата звать? Як будуть звати вас по-батькові?

- Діти, запам'ятайте ці три слова: **ім'я, по-батькові, прізвище.**

Так от, всі ці три слова пишуться з великої букви.

- Назвіть своє прізвище, ім'я, по батькові. Запишіть в зошиті ці три слова з великої букви *(Діти записують в зошиті своє прізвище, ім'я та по батькові).*

2. Робота з підручником.

- Відкрийте ст. 100, прочитайте правило.

- Так як ми будемо писати ім'я, по батькові, прізвище людини? **(З великої букви всі три слова).**

3. Робота у зошиті впр.

VII. Фізкультхвилинка.

VIII. Закріплення нового матеріалу.

1. Колективна робота.

1) Прочитайте прислів'я і подумайте, яке слово потрібно вставити. (*На дошці записано прислів'я з пропущеними словами*).

Не _____ прикрашає людину, а людина прикрашає _____.
(*обличчя, ім'я, очі*).

- Як ви розумієте це прислів'я?

Виховний момент. Потрібно працювати так, щоб старанною працею прикрасити своє ім'я. (Один учень біля дошки, решта записують прислів'я у зошит).

2) Читання віршика Г. Бойка «Жартун»

2. Робота в парах.

- Випишіть із попереднього завдання імена дітей: дівчата – імена хлопчиків, хлопці – імена дівчат.

(*Виконують завдання із взаємоперевіркою в парі*).

- Які слова виписали? Як ви їх написали? (*З великої букви*). Чому? (*Імена людей пишуться з великої букви*).

IX. Письмо з пам'яті.

- До нас на урок завітало маленьке янголятко. Воно принесло нам радісну звістку. Давайте прочитаємо її.

У зимовий тихий час Миколай іде до нас!

(*Речення надруковано на дошці. Діти читають речення по одному, потім хором*).

- Хто іде до нас?

- Як ви думаєте, який Миколай? (*Добрий, щедрий, справедливий, милосердний*).

- Назвіть головні слова в реченні (*Миколай іде*).

- Поставте запитання до слова Миколай? (*Хто?*).

- Чому ми поставили запитання хто? (*Тому що це людина*).

- Що називає це слово? (*Назву предмета*).

- Яке запитання поставимо до слова іде? (*Що робить?*).

- Що називає це слово? (*Дію*).

- Прочитайте ще раз речення? Яке воно за метою висловлювання? (*Розповідне*). А за інтонацією (*Окличне*).

- Повторіть речення з пам'яті.

- Янголятку час вертатися назад. Щоб він не збився зі свого шляху, давайте прокладемо стежечку і запишемо в зошиті з пам'яті це речення (*Діти записують в зошиті з пам'яті*).

- Прочитайте, що ви записали? Перебудуйте це речення так, щоб воно стало спонукальним (*Миколай, іди до нас!*).

- Що за слово «Миколай»? (*Звертання*).
- Як виділяється на письмі звертання? (*Комами*).

X. Підсумок уроку.

- А тепер перевіримо, чи уважні ви були на уроці.

а) Хлопчика звать Сашко, його батька – Миколай. Як будуть звати хлопчика, коли він виросте?

б) Дівчинку звать Іринка, її батька – Володимир. Як будуть звати дівчинку, коли вона виросте?

в) Знайди зайве слово: Андрій, Оля, Таня, Іванівна, Богдан;

г) Знайди зайве слово: Максименко, Головченко, Омельченко, Володимирівна;

д) Назви ім'я та по батькові твоєї мами.

1. (Хто?) **Миколай**.

2. (Який?) _____ (*добрий, щедрий, справедливий тощо..*).

3. (Що робить?) _____ (*турбується, захищає, оберігає тощо..*).

4. (Моє відношення) _____ (*Я люблю Святого Миколая*).

5. (Висновок) _____ (*Святий Миколай - покровитель дітей*).

- Діти, сподобався урок? Які завдання сподобались найбільше?

Якою працею ви прославляли своє ім'я? Ви всі можете чекати на подарунки від Св. Миколая. Особливо хочу відмітити таких дітей...